

yin edilecek ve kendilerine bir nevi inha vesikası verilecektir.

Biz de bu mevzuda üzülüyoruz. Çünkü hakikaten yıllarca önce hizmet etmiş insanlardır. Bunların muamelelerinin biran evvel intacını istiyoruz. Yalnız, takdir buyurulacağını tahmin ettiğim gibi, 40 - 45 sene evveline taallük eden dosya, muamele ve yazılar fevkalâde karışıktır. O yazıları bilen, anlayan kimseleri bulmak son derece zor. Evrak eskimiş, yazıların okunması zor... Bütün bunların tetkiki son derece güç olduğu gibi, lehte, aleyhte birtakım tetkik yanlışlıkları da olmaktadır. Bütün bunlar maalesef bu işi uzatmaktadır.

Bu suretle konu hakkında rakama müstenit bilgi arz ettikten sonra, Sayın Aygün arkadaşımızın temas ettiği noktaya gelmek istiyorum.

Kendilerine maaş tahsis edilip, biraz evvel arz ettiğim rakamlar içinde yanlış tahsis yapıldığı anlaşılanların muameleleri tabii iptal ediliyor. Bu maaşlar bir kanuna istinaden verilmiştir. Kanun, firar, izin tecavüzü gibi sebepleri madalyaya verilmesine engel saymış. Bunlara bidayette müstahak olacaklarmış gibi evrak tekemmül etmiş, sonra şikâyet ve ihbar ve yeniden tetkikle anlaşılmış ve bunların maaşları iptal edilmiştir. Takdir buyurulur ki, bir masraf bir kanuna müstenittir; kanuna müstenit olarak yapılan, bilâhare kanuna müstenidolarak yapılmadığı anlaşılan masrafların da, veya Hazineden çıkan paraların da istirdadı yine bir kanun hükmüdür. Bu hükümler baki kaldıkça bunların bağışlanması mümkün değildir. İllâ ayrıca bir kanun çıkıp bağışlana... O ayrı bir keyfiyet.

Konuşmalarının birinci kısmına bu suretle cevap arzetmiş olduğumu sanıyorum.

Askerlik şubeleri mevzuuna gelince: 650 küsur askerlik şubesinin 200 küsura indirilmesi suretiyle, hem Silâhlı Kuvvetler teşkilâtında asker alma hizmetlerinde umumiyetle bir reorganizasyon yapılması mülâhazasıyla, hem de senenin muayyen aylarına munhasır hizmetler, için iş hacmi az yerlerde birtakım kadroları bloke etmek için, hem insangücü tasarrufu, hem mali tasarruf mülâhazasıyla ve yine askerlik hizmetleri esas alınmak suretiyle bir iki sene evvel yapılmış bir reorganizasyon planının tatbikatından ibarettir. Bu tatbikat sırasında, - mâruf tabiriyle - hizmetten çıkarılan, yani söndürülen as-

kerlik şubeleri, ya yol irtibatı ve ekonomik sebeplerle yakın ilişkileri olan ilçelere veya vilâyetlere yakınlığı sebebiyle vilâyet merkezlerine bağlanmış ve bu suretle, kapatılan şubelerin sahasında bulunan mükellefler, yeniden, bu kapatılan şubelerin bağlı bulunduğu şubelerde askerlik muamelelerini görmekte devam edeceklerdir. Bu, bir programa bağlanmış, üç dört senelik bir programdır, programın 70 - 71 senelerine isabet eden kısımları tamamlanmış bakıyesi de bu programa göre devam etmektedir.

Ancak, bu suretle, bazı şubeler kapatılıp yeni şubelere, başka merkezlere bağlanırken, hizmetler de tabii ihmal edilmemiştir. Malum olduğu üzere, vatandaşlarımızın askerlik şubeleri ile vaki olan münasebetleri; birisi devrevi münasebetler, yani askerlik yaşına geldikleri zaman kitle halinde müracaatlar, birisi de yıl içindeki müracaatlarıdır. Askerlik çağına gelen muamelelerin yapılması için, şubeler kapatılmış olsa dahi yine o kazalara, askerlik çağına gelen vatandaşlarımızın askerlik durumlarının tetkiki, askere alınma muamelelerinin ikmalî, sınıflarının tespiti gibi malum olan muameleler, oralara ekipler gönderilmek suretiyle muayyen devrelerde yapılacaktır. Yıl içindeki askerlik şubeleriyle ilişkili hizmetleri, dışarıya gidecek bir vatandaşımızın askerlik şubesi ile ilişkisinin olmadığı, vergi yönünden vesair yönlerden de bu şubelerin ilgası suretiyle, yeniden o şubelerin bağlandığı şubeler marifetiyle yine o bulunduğu şube vasıtasıyla, kaymakamlık vasıtasıyla vaki müracaatları da bu suretle intacedilecektir.

Tatbikat, alınan programın icrasından ibarettir. Mesele budur. Bu arada, bağlanmalarında isabetsizlik olanlar, yabut şuraya bağlanacakken şu yere bağlanması vatandaşlara daha kolaylık temin edeceği gibi hususların münferit muameleleri de tetkik edilir, kusurlar varsa ikmal edilmektedir. Arz ederim, saygılarımı sunarım.

4. — Dışişleri Bakanı Halûk Bayülken'in, İstanbul Milletvekili Mustafa Fevzi Güngör'ün, bir evvelki birleşimde, Bulgaristan'daki Türklerin durumu konusunda yapmış olduğu gündem dışı konuşmasına cevabı.

BAŞKAN — Bir evvelki birleşimde bir sayın üye tarafından yapılan konuşmaya cevap vermek üzere Sayın Dışişleri Bakanı konuşma tale-